N°. 10.

NOORD-BRABANDER.

Donderdag, 23 April 1829.

Dicere verum Quid vetat? HORATIUS.

Dit blad wordt driemaal 's weeks uitgegeven op dingsdag, donderdag en zaturdag, tegen den prijs van *f* 3-00 in de driemaanden, en franko in alle plaatsen van het koningrijk *f* 3-50. De inteekening geschiedt te *'s Hertogenbosch* bij de drukkers en uitgevers, de gebroeders LANGENHUYSEN, alsmede bij alle voorname boekhandelaren en postbesturen door het geheele koningrijk. Men kan voor niet minder, dan drie maanden inteekenen, bij vooruitbetaling, hetwelk, gelijk ook alle brieven, *franko* moet geschieden.

Bekendmakingen worden tegen 16 cents den regel geplaatst.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

IONISCHE EILANDEN.

CORFU, 22 *maart*.

De vesting Vonitza, welke zich gedurende langen tijd hardnekkig heeft verdedigd, heeft zich eindelijk bij verdrag overgegeven en de Grieken zijn hiervan tegenwoordig in het bezit. Deze overwinning heeft een groot voordeel aangebragt, vermits men nu belangrijke verrigtingen tegen Missolunghi en de vesting van Lepanto ondernemen kan, welke, door den val van Vonitza, geheel afgezonderd zijn. Arta en Prevesa zijn in groot gevaar, uithoofde het bezit van Vonitza, de Grieken in de gelegenheid stelt, om den geheelen Epirus te bedreigen. De verdedigingsmiddelen der Turken, indien zij geene vaardige hulp verkrijgen, verminderen in die oorden bij voortduring, terwijl sedert het vertrek van *Reschid-Pacha*, de wanorde en de buitensporigheden tegen de Christenen van dag tot dag vermeerderen. (*Gazette de Florence.*)

TRIESTE, 5 *april*.

Men verneemt door den kapitein van een oostenrijksch schip, dat *Reschid-Pacha*, in het begin der maand maart Janina verlaten heeft, ten einde naar Konstantinopel terug te keeren. Men had *Miaulis* op de hoogte van Zante met eene kleine grieksche vloot opgemerkt. De Grieken hebben Prevesa en de geheele kust tegenover Korfu in staat van beleg verklaard. De Ionische regering gedoogt niet, dat een schip voor deze bestemming geladen wordt.

— Den 10 maart is de grootvizier *Reschid-Pacha Bitoglia*, met een gevolg van 30 personen doorgetrokken, om zijne reis zonder vertoeven, naar Konstantinopel door te zetten.

Uit Moldavië schrijft men den 31 maart, dat verscheidene russische legerafdeelingen tegen Kalefat op marsch waren en men geloofde, dat zij in die omstreken over den Donau zouden gaan. Aan den Balkan schijnt het reeds tot gevechten gekomen te zijn, en *Tschapan Oglu* is met zijne ruiterij naar Schumla terug getrokken, om het leger van den grootvizier te versterken. De grootvizier is te Adrianopel aangekomen en heeft er de vestingwerken doen verbeteren. De Turken toonen veel geestdrift en oud en jong grijpt de wapenen aan. In Sophia zouden ongeregeldheden hebben plaats gehad, die aan eenige Christenen het leven gekost hadden. In Bosnie is de rust, door het slechte voorbeeld der Albanezen, weder gestoord geworden, en van den volksgeest in Servië schijnt de Porte mede niet zeker te zijn.

De pacha van Belgrado heeft berigten uit Janina, volgens welke de nieuwe grootvizier de Albanezen niet alleen tevreden had gesteld, wat hunne eischen van soldij betrof, maar ook twaalf duizend man in dienst der Porte genomen had, waarvan de eene helft naar den Donau op marsch gaan en de andere onder bevel van den pacha van Janina zou blijven.

De Grieken verzekeren, in Beotië, onder bevel van den chiliarch *Mavroronnisti*, eene volkomene overwinning op de troepen van *Mahmud*, den pacha van Livadië, bevochten te hebben, waarbij de Turken twee honderd man en drie vaandels verloren hadden.

MADRID, 2 *april*.

Nog heeft men den 25, 30 en 31 maart steeds schokken van aardbeving gevoeld; deze laatste, welke des nachts plaats had, heeft onder de bevolking van Madrid den groo[illegible]sten angst en schrik te weeg gebragt. Op dit oogenb[illegible] verzekert men zelfs, dat gansch Kadix ten gevolge [illegible] den weerstuit van Murcia, overstroomd is. Men trach[illegible] ze noodlottige gebeurtenis, waarvan het nieuws door ee[illegible] buitengewonen renbode moet aangebragt zijn, verbo[illegible]n te houden.

Den 7. De onheilen van het koningrijk Murcia, door de laatste aardbeving veroorzaakt, houden de algemeene aandacht gaande. Tusschen de steden Orihuela, Guadamar, Rafal, Baya, Rocamoza en andere, zijn meer dan 6000 huizen en 20 kerken geheel vernield. Het getal der omgekomenen menschen, wier lijken men tot dusverre uit de puinhoopen gehaald heeft, bedraagt meer dan 3000. Het verlies van zilver, granen en andere voorwerpen, is onberekenbaar.

Koning *Ferdinand* heeft bij een besluit van den 5 dezer, eene inschrijving ter gemoetkoming dier ongelukkigen, welken den ramp ontkomen zijn, geopend en heeft het eerst een voorbeeld van weldadigheid gegeven, met uit zijne fondsen en die der koningin [illegible] of ongeveer 375,000 franken en meer dan 20,000 *fanegas* granen, uit de tiendregten, aan de kroon toebehoorende, te schenken. De apostolische kommissaris van de heilige *Cruzada*, heeft 80,000 fr. gezonden, de markies *de Zambrano* en de ambtenaren van zijn bureau, hebben voor 25,000 fr. ingeschreven. De generale direktie der loterij heeft aan den Koning het voorregt eener buitengewone loterij, waarvan de trekking ten behoeve der ongelukkigen van Murcia en Valence, op 1 mei aanstaande, zal plaats hebben, voorgesteld en bekomen.

ROME, 4 *april*.

Volgens de *Diario* heeft Z. H. de kardinalen *Caprano* tot prefekt van de congregatie van den index, *Bernetti* tot legaat van Bologne, *Pedicini* tot sekretaris der rekesten en *Arezzo* tot legaat van Ferrara benoemd.

Gister ochtend heeft de Heilige Vader het bezoek van Z. M. den Koning van Beijeren, vergezeld van hoogstdeszelfs buitengewonen gezant, de baron *de Malzen* afgewacht. Zijne Heiligheid heeft Z. Maj. met de teederste gevoelens van toegenegenheid ontvangen.

Den 5den dezer heeft de plegtige krooning van den Paus op de Loggia van St. Pieter plaats gehad. Op den zuilengang der groote kerk waren voor Zijne Majesteit den Koning van Beijeren en voor H. Keiz. H. de grootvorstin *Helena* van Rusland bijzondere zitplaatsen ingerigt, alsmede voor de staatsgezanten en andere aanzienlijke lieden. De troepen hadden bij de trap eene carré gevormd, de gansche overige plaats was vol menschen en koetsen. Nadat de Paus zich op den troon geplaatst had, zweeg het krijgsmuzijk en begon het plegtige gezang: *Corona aurea super caput ejus;* de toonen klonken verre over het plein heen en deden eene wondervolle werking. De Loggia zelf was met purper en gouden stoffen bekleed. De brandende lichten, de groote bossen struisvederen, alles droeg er toe bij, om den indruk van het ongewone te verhoogen. Na een kort gebed van den kardinaal-deken, nam de ter linkerzijde staande kardinaal-diaken den Paus de bisschopsmuts van het hoofd, en die ter regterzijde zette hem de drievoudige kroon op. Het geschut van het kasteel verkondigde dit plegtig oogenblik en alles knielde neder, om den zegen te ontvangen. De geheele plegtigheid is door het schoonste weder begunstigd geworden.

— Men heeft te Ankona eenige ligte schokken van aardbeving gevoeld.

LONDEN, 18 *april*.

Het ministerieel avondblad, dat te regt beweert, dat de hertog van *Wellington*, door den maatregel ten aanzien der katholijken, zeer in de achting van geheel Europa gerezen is, meent, dat zijn invloed buiten 's lands grootelijks strekken zal, om den vrede te herstellen, en dat de zending van een' zoo bekwamen gezant, als de heer *Robert Gordon,* naar Konstantinopel, ook veel toebrengen zal, om Engeland als bemiddelaar te doen optreden, waartoe de pogingen van lord *Heytesbury* bij het russische hof mede dienen. Het voegt er de verzekering bij, dat Engeland in deze vredelievende politiek, opregt en volkomen door Frankrijk en ongetwijfeld ook door Oostenrijk, ondersteund zal worden.

— De roomsch-katholijken te Dublin hebben, in eene daartoe gehouden vergadering, besloten, om hunne emancipatie, door geene illuminatien of dergelijke openbare vreugdeblijken, te vieren, ten einde geene aanleiding tot rustverstoring te geven of de gevoelens van andersdenkenden te kwetsen.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

BRUSSEL, 17 *april*.

Zijne Majesteit de Koning heeft, bij besluit van den 2 dezer, verboden, dat voortaan in het openbaar de prijzen der goederen, hetzij op markten, hetzij in winkels, hetzij in prijs-couranten, anders zullen mogen worden aangekondigd, dan met guldens en cents, en bij het gewigt met nederlandsche ponden, oncen en looden; bij de lengtemaat, met nederlandsche ellen, en, bij den inhoud, met nederlandsche mudden en kannen; alles ten einde het metrieke stelsel meer en meer te bevorderen en de onregelmatigheden tegen te gaan, met welke de verkoopers zich somwijlen eene ongeoorloofde winst, ten nadeele der verkoopers, verzekeren.

— Sedert de laatste bekendmaking, zijn door de belanghebbenden geligt de volgende door Zijne Majesteit verleende octrooijen:

Een octrooi, in dato 28 november 1828, n° 34, voor den tijd van vijftien jaren, van af 27 november 1827, verleend aan den heer *A. de Stappers*, te Frasne, op de uitvinding, van verbeteringen aan het werktuig genaamd de *Vifer,* waarvoor hij, op 27 november 1827, een octrooi voor vijftien jaren heeft bekomen.

Een octrooi, in dato 16 december 1823, n° 121, voor den tijd van vijf jaren, verleend aan den heer *G. Laroche,* te Brussel, op de uitvinding van een' nieuwen zonnewijzer.

Een octrooi, in dato 17 december 1828, n° 19, voor den tijd van vijftien jaren, verleend aan den heer *Brochard,* te Brussel, op de uitvinding van een werktuig, geschikt om met voordeel de stoomwerktuigen te vervangen.

Een octrooi, in dato 22 januarij 1829, n° 115, voor den tijd van tien jaren, verleend aan den heer *D. Avarzo,* te Luik, op de uitvinding van eene bijzondere pers, geschikt, om op hout alle soorten van teekeningen te drukken.

Een octrooi, in dato 29 januarij 1829, n° 42, voor den tijd van vijf jaren, verleend aan den heer *C. Cadet de Beaupré*, te Bergen, op de invoering van het vervaardigen van zwart krijt, om te teekenen.

Een octrooi, in dato 6 februarij 1829, n° 45, voor den tijd van tien jaren, verleend aan den heer *B. Linthorn,* te Luik, op de invoering van eene nieuwe wijze, om de beweegkracht te geven, aan alle soorten van toestellen, met slingers, of van rondgaande beweging, en wel door middel, hetzij van drukking der dampkringslucht tegen eene luchtledige of verijdelde ruimte, hetzij van de drukking van zamengeperste lucht tegen eene met dampkringslucht gevulde ruimte.

Een octrooi, in dato 20 februarij 1829, n° 127, voor den tijd van tien jaren, verleend aan den heer *Dupon,* te Brussel, op de uitvinding van eene nieuwe typografische letterkast.

Een octrooi, in dato 12 maart 1829, n° 111, voor den tijd van tien jaren, verleend aan den heer *A. Hanssens*, te Vilvoorden, op de uitvinding van een middel tot bereiding der schors van zeker riet, ten gebruike voor het maken van stoffen, welke tot nog toe met paardenhaar bewerkt worden.

'S HERTOGENBOSCH, 28 *april*.

Den 20 des morgens is een renbode, vanwege monsr. *Capaccini*, uit Brussel met depêches naar Rome vertrokken.

— Een renbode van het russische kabinet, is den 19 door Brussel heen getrokken, komende van Petersburg en gaande naar Londen.

— De majoor *Royer,* buitengewoon gezant en minister-plenipotentiaris van Pruissen bij de Porte, heeft Berlijn den 13 dezer verlaten, om zich naar Weenen te begeven.

— In Engeland heeft men, sedert dat de bill tot gelijkstelling is aangenomen, eene zonderlinge opmerking, betrekkelijk de dagteekening, gemaakt. Vooreerst is de bill den 31 maart door den heer *Peel* in de kamer der lords gebragt en op dienzelfden dag is de nieuwe Paus verkozen; vervolgens moet de bill op den tienden dag na de beteekening van 's Konings toestemming, welke dag invalt op den 23 dezer, zijnde het feest van St. *Joris*, patroon van Engeland, kracht van wet hebben.

— Men schrijft uit Metz den 6 dezer, dat de geschillen tusschen het hof van Pruissen en der Nederlanden, betrekkelijk de vrijheid van scheepvaart op den Rijn, bepaaldelijk zijn uit den weg geruimd, en dat de voorwaarden nopens dit belangrijk onderwerp, door beide de staten zouden bekrachtigd zijn.

— Als inleiding tot een berigt uit Brussel, betrekkelijk de verwerping van de jury, door de tweede kamer der staten-generaal, maakt het engelsch ministerieel blad, *the Courier*, de volgende belangrijke aanmerking:

«Wij kunnen niet nalaten onze verwondering te kennen te geven, dat, terwijl andere natien er op uit zijn hun stelsel van wetgeving te verbeteren, Nederland, dat zoo gematigd en onder eenen zoo uitmuntenden Monarch bestuurd wordt, weigert een beginsel aan te nemen, *zonder hetwelk geen staat wezenlyk vry kan wezen.*»

Zoo denkt men over de jury in Engeland!

— De broodbakker *Picavet*, te Mousoron (West-Vlaanderen), heeft den 2 dezer, met het omspitten van zijnen tuin, 108 stukken gelds gevonden met de beeldtenis van *Karel V* en *Filips II*, en verscheiden andere stukken met de afbeeldingen der bisschoppen van dien tijd. Eenigen tijd te voren vonden de werklieden van den heer *Labarre,* pachter te Reckem, twee oude kruiken vol gouden muntstukken.

— Bij de gebroeders *Verleeuwen*, bloemisten te Gent, vindt men thans eene bloem met name *camelia retitulata.* Men geeft voor, dat eene dusdanige *camelia* nog nooit in dit koningrijk heeft gebloeid.

— Men weet, dat het russische rijk, onder deszelfs eigene bevolking, vele voorbeelden van hooge jaren oplevert; thans verzekeren publieke dagbladen hetzelfde van eenen vreemdeling, en wel van eenen Italianer, die zich in Rusland gevestigd heeft. Te Woronesch, 500 wersten zuidwaarts van Moscou, leeft als logementhouder, den bekenden zanger *Barbarini*, die nog onder de keizerin *Catharina I,* aangesteld geweest is en tegenwoordig eenen ouderdom van 140 jaren bereikt heeft. Zeer mager, doch voor het overige volkomen gezond, wandelt hij dagelijks nog twee à drie wersten (omtrent een half uur gaans), eet hij goede spijs en drinkt drie glazen punch daags, zonder dronken te worden. Zijne vrolijkheid heeft hem ook nog niet verlaten, en hij verlustigt zijne gasten door zijn spel op de guitare met zijne bevende stem te verzellen.

— Men zegt dat de fransche regering een octrooi verleend heeft, wegens het uitvinden van nieuwe diligences loopende op ééne wiel, welke echter niet kunnen omvallen. Zij kunnen dertig personen bevatten, die elk in eenen hoek geplaatst, hoe snel zij ook mogten voortrijden, zonder moeite kunnen schrijven.

— Men heeft te Parijs eene biljart uitgevonden, welke men in 7 of 8 minuten kan plaatsen en wegnemen en in twee stukken, even als eene eettafel, gevouwen wordt.

— In den nacht van den 9 en 10 dezer hebben eenige personen een venster der kerk van Rumst (Antwerpen) met geweld opengebroken, doch hebben, uit hoofde zij verjaagd zijn geworden of niets hebben kunnen vinden, ook niets medegenomen; doch in den nacht van den 13 op den 14 hebben dieven in de kerk van Dilbeek (arrondissement Brussel), door middel van in- en uitwendige braak en inklimming, eenig zilverwerk gestolen.

DE HEER DE CELLES IN HET CONCLAVE.

De *Gazette des Pays-Bas* zeide voor eenigen tijd, sprekende over den graaf *de Celles,* welke zijne geloofsbrieven in het conclave had overhandigd: «het is voor de eerste

reize, dat de minister van eenen protestantschen vorst in het heilig kollegie is toegelaten, zoo waar is het, dat alle pogingen vruchteloos zijn, om zich aan den voortgang der verlichting te onttrekken.» In haar blad van den 15den komt zij met eene zegevierende houding op deze omstandigheid terug en het schijnt waarlijk, dat men, niet tevreden met Nederland te *decatholiseren*, ook Rome zelfs tracht te *decatholiseren*. Wij zullen onderzoeken, hetgeen onze goede vrouw zegt, welker redeneerkunde, gelijk men weet, dikwerf gebrekkig is. Indien de heer *de Celles* de eerste gezant van eenen protestantschen vorst is, welke in het conclave is toegelaten, dan is de reden hierin te vinden, dat hij de eerste is, die zich op het tijdstip van den dood van eenen Paus te Rome heeft bevonden. Verondersteld dat dezelfde gebeurtenis plaats gehad had, tijdens Pruissen in onderhandeling nopens het concordaat was, wij zouden dezelfde plegtigheid als die ten aanzien der Nederlanden gezien hebben. Maar laten wij deze omstandigheid, welke slechts toevallig is, ter zijde stellen; wat beteekent in het algemeen de tegenwoordigheid van eenen gezant eens protestantschen vorsten te Rome?

Het is bewezen, dat de heer *de Celles* zich aldaar niet van wege den Koning, voor zoo verre Z. M. eenen protestantschen godsdienst belijdt, bevindt, immers dan zoude men aan den stoel van Rome de opperhoofdigheid van dezen eeredienst toekennen en in dit geval zoude de katholijke Kerk zeer bevoordeeld zijn. Het is waar, de heer *de Celles* is te Rome de zaakgelastigden van eenen *protestantschen* vorst, maar alleen beschouwd als *vorst van katholyke onderdanen*; indien nu hierin voortgang van verlichting bestaat, dan is deze in eene lijnregte tegenstrijdigheid met die, welke de *Gazette* hieruit vermeent te ontdekken. Men weet dat *Luther*, hoezeer hij aanvankelijk de beslissing van den Paus, betrekkelijk de aflaten, had ingeroepen, niet ophield zijne afschuwelijke verwenschingen tegen hem uit te braken, zoodra deze uitspraak met zijne nieuwe leerstellingen strijdig was. Sedert dit tijdstip beschouwen de afgescheidene kerkgenootschappen nagenoeg als een leerstelsel, dat de Paus de antichrist is, hoezeer de een en de ander bijna op elk geloofspunt verschilt, zoo koesteren zij allen eenen algemeenen haat tegen het hoofd der Kerk. Bij gelegenheid van het concordaat en der laatste verzoekschriften heeft de *Arnhemsche Courant* den opperherder en de *roode hoeden* als landloopers behandeld.

Wij zijn aan deze blijken van verdraagzaamheid van de zijde dergenen, die ondertusschen in zaken van godsdienst eenen persoonlijken scheidsman toelaten, gewoon en zij moesten bij gevolg zich wachten, om zelfs de gedrogtelijkste afgoderij der wilden van Afrika aan te tasten; niettegenstaande, vermits het onmogelijk is de waarheid altijd te kort te doen, zoo hebben wij eindelijk *protestantsche vorsten* het wettig gezag van den Paus zien erkennen, en wij hooren nu onzen vorst in het bijzonder den lof van den overledenen Paus verkondigen, «waarvan het karakter en de deugden hem de hoogste achting en de opregtste gehechtheid had ingeboezemd, en die ook in de algemeene droefheid, niet alleen van hen, waarover hij vorst en vader was, maar ook van gansch Europa, levendig doet deelnemen.»

Men moet het bekennen, dat het hier ver af is, van die loftuitingen, welke men aan de verwenschingen van *Luther* en de zijnen heeft toegezwaaid en die in duizende protestantsche werken hernieuwd zijn, en wij zullen op ons beurt uitroepen: *zoo zeer is het waar, dat alle pogingen vruchteloos zyn, om zich aan den voortgang der verlichting te onttrekken!*

Wat zal men nu over het bewijs zeggen, hetwelk de *Gazette* uit de redevoering van den heer *de Chateaubriand* vermeent te trekken? Zoude zij de door de gezanten uitgebragte gevoelens, op rekening van het heilig kollegie willen stellen? In dit geval, wee de eenheid der katholijke leer!

Wij zijn van gevoelen, dat, indien een minister zich zelf te buiten ging, met eene wezenlijke ketterij te verkondigen, de kardinalen nog de heuschheid zouden bezitten, om hem tot aan het einde zijner plegtige aanspraak te laten voortvaren. Ten aanzien der redevoering van den heer *de Chateaubriand*, heeft de tegenwoordige Paus geantwoord, om den edelen burggraaf, op den weg der regtzinnigheid, indien hij in gevaar geweest was, hiervan af te wijken, te doen ingaan en wij gelooven, dat, in weerwil van den persoonlijken lof, welke de pil verguld heeft, die gezant eenige moeite gehad heeft, om deze in te slikken.

TIENJARIG BUDJET.

(Vervolg.)

Bij art. 5 wordt de voortduring der belastingen op de daarbij opgenoemde voorwerpen voorgedragen, met de tevens vermelde verhoogingen op de dranken, suiker en zout; — volgens dat artikel zoude de belasting op den wijn weder geheven worden overeenkomstig de wet van den 12 mei 1819, en ten dien opzigte zoude men terugkeeren tot het stelsel, hetwelk ten gevolge der wet van den 12 julij 1821, is afgeschaft. Indien deze terugkeer tot het vorige verkieslijk wordt geoordeeld ten opzigte van den wijn, waarom dan niet een gelijk stelsel aangenomen voor den buitenlandschen brandewijn en het zout? Deze voorwerpen worden alle van buitenlands ingevoerd, eene goede waakzaamheid op de grenzen is bij de invoer zoo noodzakelijk voor den wijn, als voor den brandewijn en het zout, en wanneer gezorgd wordt, dat deze waakzaamheid aan brave en geschikte ambtenaren wordt opgedragen, en deze niet bij gunst zoo als gewoonlijk plaats heeft, maar naar verdiensten en bekwaamheid worden bevorderd, dan kan men wel verzekerd wezen, dat de ingezetenen niet door vitterijen zullen gekweld worden, en dat de belastingen aan het daarvoor beraamd bedrag zullen beantwoorden.

De verhoogingen der belastingen op de dranken en voornamelijk die op het zout, zullen zeker zeer drukkend zijn, doch bij eene ophouding van de belasting op het geslagt zullen dezelve bezwaarlijk kunnen verminderd worden, ten ware andere voorwerpen aan eene belasting konden worden onderworpen. — Op de *koffij* is dezelve eenmaal geheven geweest; op de *thee* kon eene nieuwe worden daargesteld, en bij eene goede verordening op een *fictief entrepôt* zoude deze kunnen worden geheven, zonder dat daardoor de koophandel zoude worden gestremd of benadeeld, en wanneer men tevens op de uitgaven die bezuinigingen wilde invoeren, waarvoor vele vatbaar zijn, zonder op de jarige begrooting te worden overgebragt, dan zoude het mogelijk wezen, dat met de invoering van eene belasting op de *koffij* en *thee*, in plaats en voor de ophouding van die op het *gemaal* en *geslagt*, al de voorgedragene verhoogingen op de bestaande belastingen niet zullen benoodigd wezen, evenwel zouden dezelve minder drukkend zijn, wanneer bepaald werd, dat door de gemeenten geene opcenten op 's rijks belastingen, op de *dranken, zout, suiker, koffij* en *thee* zullen mogen worden geheven, en dat die op het *gemaal* en *geslagt* even als die op de *brandstoffen*, aan deszelfs vrij beheer worden overgelaten.

Door eene gelijke belasting over het geheele rijk op de *dranken* en de ophouding der opcenten voor de gemeenten, zal eene drijfveer tot sluiken worden weggenomen; en in de gemeentenbehoeften kan voor het gemis dezer opcenten, door de belastingen op het *gemaal* en *geslagt* worden voorzien, mits men aan deszelfs besturen genoegzame vrijheid laat, om voor die belastingen zoodanige verordeningen te maken, als de plaatselijke omstandigheden tot eene geregelde invordering vereischen.

Bij art. 6 wordt het collectief zegel voor de kwitantien der accijnsen verhoogd. — Het bedrag van het zegel had bij dat der belasting kunnen worden gevoegd; dan daar dit steeds afzonderlijk is betaald geworden, zal dit wel geene verdere aanmerking verdienen, dan alleen, dat het opcenten zijn onder eene andere benaming.

Wanneer het de bedoeling van art. 7 van het ontwerp van wet mogte wezen, om door de intrekking van art. 15 der wet van den 12 julij 1821, waarbij bepaald is, dat voor de gemeenten 5 of 7 opcenten op de grondbelasting en het personeel zullen geheven worden, aan het gouvernement volkomen vrijheid te laten, om dergelijke belasting of verhooging te verleenen, tot die hoogte en voor die gemeenten daar en waar hetzelve zal goedvinden, dan kunnen de gevolgen daarvan zeer gewaagd, ja zelfs gevaarlijk zijn. De redenen door het gouvernement tot de intrekking van gezegd art. 15 gegeven, zijn van geen groot gewigt. Door het heffen dezer opcenten voor de gemeentebehoeften kunnen andere belastingen en personele omslagen worden verminderd en afgeschaft, en voor die weinige gemeenten, die in al hunne behoeften door eigene inkomsten kunnen voorzien, zoude eene bepaling kunnen worden voorgedragen, dat voor dezelve de heffing

dezer opcenten niet zal behoeven te worden gedaan, en zulks zal zeker veel verkieslijker wezen, dan eene vrijlating, om deze opcenten tot eene willekeurige hoogte te heffen, en om daardoor mogelijk middelen te vinden, tot voorziening in uitgaven, die men door verwijzing van 's rijks begrooting, ten laste der gemeenten zoude kunnen of willen brengen.

Opmerkenswaardig is het, dat onder al de voorwerpen, die bij het ontwerp der wet worden opgenoemd en voorgedragen, om aan eene belasting te onderwerpen, de heffing der *barriergelden* niet voorkomt, noch de belasting, die bij een koninklijk besluit van den 27 maart 1825, wordt geheven op de inkomsten der goederen, die bij de doode hand, bij *kerk- en armgestichten* worden verkregen, en deze zijn evenwel belastingen ten behoeve van 's lands kasse, welke volgens art. 197 der grondwet niet mogen worden geheven, dan uit kracht van eene wet. — Het bedrag der *barriergelden* is nimmer bij eene wet bepaald, had dit plaats gehad, zoo als art. 197 der grondwet zulks uitdrukkelijk vordert, dan zoude ten dezen geene willekeurige verhooging en verlaging van het tarief kunnen worden ingevoerd.

Bij de 6de afdeeling, 3de hoofdstuk der grondwet, handelende van de begrooting der uitgaven van het rijk, is de wijze voorgeschreven, op welke de begrootingen van de uitgaven moeten worden verdeeld en goedgekeurd, en bij art. 124 is bepaald, dat tevens de middelen zullen worden vastgesteld, welke tot vinding dier uitgaven zijn bestemd. — Wanneer het de bedoeling der grondwet is, dat door de staten-generaal alleen zullen worden aangewezen de voorwerpen, op welke de belastingen zullen worden geheven, en des noods ook de hoeveelheid der belasting goedgekeurd, dan heeft het gouvernement door het ingezonden ontwerp van wet aan deszelfs verpligting voldaan; dan indien door art. 124 en 197 bedoeld is, dat door het aanwijzen der middelen en het vaststellen der belastingen, tevens moet verstaan worden, de wijze, op welke de belastingen zullen worden geheven, dan is het allernoodzakelijkst, dat de wettelijke bepalingen, waarvan bij art. 4 en 5 van het ontwerp van wet gesproken wordt, tevens worden voorgedragen; immers de wetten, die in 1822 zijn gemaakt, kunnen beschouwd worden, voor een groot gedeelte niet meer te bestaan. — Deze wetten maken te zamen *een boekdeel*, en reeds zijn dezelve door *twaalf boekdeelen* vermeerderd, met alteratien, ampliatien, veranderingen, wijzingen, vermeerderingen en verminderingen, welke veelal strijdig aan elkander zijn, zoodanig, dat de eerste geboorte dezer wetten niet meer kenbaar is; onder andere is de wet op het binnenlandsch gedisteleerd, door het koninklijk besluit van den 19 junij 1827, geheel van gedaante veranderd.

Bij de eerste inzending van de wetten voor de 10jarige begrooting, was voorgedragen, om behalve de *wetten* op de belastingen ook de *bestaande verordeningen* te doen voortduren, waarop de daaromtrent gemaakte bedenkingen, dat deze *verordeningen* bij de staten-generaal niet bekend zijn, noch volgens art. 197 der grondwet kracht van wet hebben verkregen, is bij de nadere voordragt het woord *verordeningen* weggelaten, ongetwijfeld in de veronderstelling, om, indien de voordragt met weglating van dit woord mogte doorgaan, men evenwel de wetten zoodanig als dezelve *administrativement* zijn gewijzigd, veranderd en vermeerderd en thans worden uitgevoerd, in werking te laten, totdat het ministerie het zoude welgevallen, daarin eene verandering voor te dragen.

Het gouvernement schijnt zelve het gebrekkelijke van de bestaande wetten te gevoelen, en van het constitutionele der daarin gemaakte veranderingen, overtuigd te zijn. Bij de eerste voordragt, wilde men aan de uitbreiding der wetten, door eene toestemming der staten-generaal, eenen schijn van wettigheid doen geven; terwijl men bij de nadere voordragt het doet voorkomen, alsof de wetten zullen worden herzien, en bij de memorie van beantwoordiging der proces-verbalen, van de afdeelingen der tweede kamer, ten aanzien van de ontwerpen der wetten, is duidelijk te kennen gegeven, dat het ontwerpen van nieuwe wetten noodzakelijk is.

Indien het gouvernement dan hiervan overtuigd is, zoo als een ander ook moet wezen, door alleen op te merken, dat tot het doen uitvoeren van een *boekdeel wetten*, *twaalf* a *veertien boekdeelen wyzigingen* noodig zijn; waarom dan niet in tijds met dit werk een begin gemaakt, en de staten-generaal daardoor in staat gesteld, om hunne werkzaamheden geregeld te kunnen volbrengen, en zulks, om van dezelve geene belastingen te vragen, dan overeenkomstig art. 197 der grondwet op behoorlijke wetten?

Wij durven vertrouwen, dat de leden van de tweede kamer der staten-generaal, de begrootingswetten voor het tienjarig tijdvak, hetwelk met het jaar 1830 een aanvang zal nemen, met dezelfde belangstelling zullen blijven behandelen, als waarmede men dat werk begonnen heeft, en mitsdien daaraan geene toestemming zullen geven, tot zoo lang alle mogelijke bezuinigingen niet zullen zijn voorgedragen, en nieuwe belastings-wetten door het gouvernement zullen zijn ontworpen en ingeleverd; en ook niet, dan nadat deze wetten na rijpe overwegingen, zullen zijn goedgekeurd, alsmede dat bij dezelve tevens zal worden bepaald, in hoe verre het gouvernement voor het vervolg de bevoegdheid zal hebben, de vastgestelde wetten, door besluiten te mogen wijzigen.

Het aan ons toegezonden stuk uit Amsterdam, zal zoo spoedig mogelijk geplaatst worden; doch wij verzoeken om in het vervolg die stukken, welke men gaarne geplaatst zag, *franko* over te zenden.

MARKT-BERIGT.

De prijzen der granen, te Eindhoven, van woensdag den 21 april zijn geweest:

Tarwe,	*het nederlandsch mud :*	f 15-50 à « 10,
Rogge,		« 5-70
Boekweit,		« 4-00.
Haver,		« 2-80 à 2-50.

Het nederlandsch pond boter. . . . . « »-48 à «-42.
De vier nederlandsche ponden roggebrood 29 cents.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

Amsterdam, den 18 *april* 1829.

Werk. sch.	58	à 1/2	Spanje . .	35 1/2	à 36 1/4
Rest. Uitges.	7/8	à 1	——— Parijs	7 1/2	à 3/4
Kans-Biljett.	20 1/4	à 3/4	——— Coup.		à
Stellen. . . .		à	Weenerbank	89 1/4	à 90
Am. Synd.	100 1/4	à 3/4	———	75	à 1/2
Losrenten	96	à 97 3/4	——— Certif.		à
Handelmaats.	88 3/4	à 89 1/4	Metalique .	94 3/4	à 95 1/4
Fr. Renten		à	——— L.	94 3/4	à 95 1/4
— ———	79 1/2	à 80	Bank-actien		à
Cert. te Parijs		à	Aand. *R.* f 100		à
Rusl. *Hope*	100	à 3/4	Dito f 250 .		à
—— Insch.	57	à 1/4	Ital. Mont. . .		à
—— Certif.		à	Napels Cert.		à
—— Hamb.	87	à 1/2	Dito in Napels	80 1/4	à 3/4
—— Londen	89	à 1/2	Dito in Lond.	84	à 1/2
Pr. Lond. 1.		à	Eng. Gecons.	87 3/4	à 88 1/4
— —— 2.		à	N. Rus. L. A.		à
Den. Lon. 3.	65 1/2	à 66	——— B.		à

(Den 20 is er geen handel gedreven.)

BEKENDMAKINGEN.

OVERLEDENE MILITAIREN.

Ten kantore van den Agent *D'HENRY*, bij *St. Bavo's*-kerk, te *Gent*, kan men communicatie nemen der registers, inhoudende de namen van meer dan 34,000 soldaten, die gedurende de laatste oorlogen overleden zijn en van welke men de echte doodbrieven kan bezorgen.

Men belast er zich met onderrigtingen te bezorgen, nopens het lot der Nederlanders, die vóór het jaar 1815 in franschen militairen dienst geweest zijnde, tot heden in hun Vaderland niet zijn terug gekomen.

Brieven moeten *vrachtvry* zijn.

** Un jeune homme, Catholique, âgé de 21 ans, possédant le 3me rang en état d'enseigner la langue française et le dessin, et muni des meilleures attestations, aimerait se voir placé dans un autre pensionnat en qualité de secondant, laquelle place il occupe depuis 4 ans. S'adresser par des lettres affranchies, sous l'initiale K. au bureau du *Noord-Brabander*.

Te 's BOSCH, bij de GEBROEDERS LANGENHUYSEN, drukkers en uitgevers, *Apostelstraat, H, no* 20.